

GŁOS SENIORA

Podlesice 7 listopada. Fot. Bogdan Jankowski

W SKRÓCIE

daw Janowic) ● 15 listopada 2010 zmarł Andrzej Pytlakowski, dziennikarz, taternik i alpinista, uczestnik wypraw w Hindukusz i Himalaje. Drugim jego hobby były szachy, w których reprezentował klasę międzynarodową. Urodził się w r. 1919. ● 19 listopada spoczął na Powązkach Adam Czarnowski, dziennikarz i autor turystyczny, znawca historii fotografii górskiej i kolekcjoner pocztówki krajoznawczej. Przez wiele lat działał aktywnie w PTTK i był członkiem honorowym tej organizacji. Szczegóły biograficzne zawiera hasło w WET. Miał 92 lata. ● Równocześnie z Adamem Szurkiewiczem i Andrzejem Pletschem, 30 listopada po ciężkiej chorobie zmarł w Krakowie w wieku 84 lat długoletni członek KW, prof. Adam Pąchalski, wykładowca AWF, w latach 1969–72 dziekan Wydziału WF, jako lekarz – założyciel Krakowskiego Centrum Rehabilitacji i autor „Leksykonu rehabilitacji” (1980) a jako alpinista m.in. uczestnik dwóch wypraw krakowskich w Hindukusz (1962 i 1966). *(Barbara Morawska-Nowak)*

● 75 lat skończył Royal Robbins, jeden z najgłośniejszych wspinaczy amerykańskich, pionier klasycznych przejść typu big wall, głównie w Yosemite, w latach 60. propagator stylu alpejskiego i wspinaczki solowej. Jego drugą pasją było kajakerstwo wycynowe. Ukazał się pierwszy tom autobiografii Robbinsa. ● 17 października obradował Walny Zjazd Pakistańskiego Klubu Alpejskiego. Po latach owocnej prezesury Nazira Sabira, stery klubu przejął ppk Manzoor Hussain, doświadczony alpinista wysokościowy i zdolny organizator. Jako inżynier wojskowy budował Karakorum Highway. ● 14 października 2010 73-letni Brytyjczyk Paul Ross, od r. 1968 z przerwami mieszkający w Ameryce, przeszedł w piaskowcach Utah 3-wyciągową drogę o trudnościach 5.11–. Sensacją jest to, że była to jego 500. nowa droga. 138 pierwszych wejść zrealizował w swej starej ojczyźnie, w tym pierwszą w Lake District o trudnościach E3 5c, 20 w Maroku. „Mam rozległe plany – mówi – mój organizm powinien jeszcze trochę wytrzymać.” ● W dniu 7 listopada na północnej flance Ama Dablam rozbił się śmigłowiec nepalski śpieszący z pomocą dwóm alpinistom. Po uratowaniu Niemca Davida Göttlera wrócił on po Japończyka Kazuya Hiraide i wtedy nastąpiła katastrofa. Śmierć ponieśli lotnicy, kpt. Sabin Basnyat i mechanik Purna Awale. Basnyat wiosną zasłynął z brawurowej akcji na Annapurnie po tkwiących na 7000 m Hiszpanów. Japończyka zdjęli ze ściany drugi helikopter. ● 29 września na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy obroniona została praca magisterska pt. „Klub Wysokogórski w Toruniu 1924–2010”. Autorką jest Katarzyna Dembna. *(Tadeusz Łaukajjys)* ● Na bułgarskiej stronie internetowej znaleźliśmy informację, że w Nepalu ma powstać polskiej fundacji szkoła podstawowa. Środki na jej budowę zbiera mieszkająca w Anglii podróżniczka Anna Lichota, szczecinianka z pochodzenia, od maja 2010 trzecia Polka – po Annie Czerwińskiej i Martyńce Wojciechowskiej – z Koroną Ziemi. ● Zarządy dwóch parków narodowych w USA zapowiedziały podwyżki opłat za wejścia na niektóre szczyty. I tak w r. 2012 opłata za wejście na alaskańskie McKinley (6146 m) lub Foraker (5304 m) wzrośnie z 200 do 500\$. Za wejście na Mount Rainier w górach Kaskadowych już w przyszłym roku trzeba będzie zapłacić 50\$ zamiast dotychczasowych 30\$. *(Rudaw Janowic)* ● Słoweniec Silvo Karo jest nowym członkiem honorowym najstarszej organizacji górskiej świata, Alpine Club. Laudatio wygłosił Paul Braithwaite. ● Aleksandra Dzikówna weszła oficjalnie na listę śnieżnych panter, na której otrzymała numer 562. Pierwszą Polką na tej liście a zarazem 20. kobietą jest na miejscu 416/413 Amalia Kaploniak, która ówczesny komplet (bez Pika Pobjedy) zebrała w r. 1989. Z numerami 547 i 549 widzimy też Marcina Miotka i Marcina Kaczana. ● W klasie gór najwyższych championatu Rosji 2010 pierwsze miejsce zajęli Oleg Kołtunow i Wjaczesław Iwanow z Petersburga za wejście południowo-wschodnią ścianą K7 w Karakorum. ● Słowackie Studio K2 wydało płytę DVD z nowym filmem Pavla Barabáša (n.b. laureata łódzkiej Camera Extrem 2009), dedykowanym 25-leciu pierwszego wejścia Słowaków na Everest i śmierci Jozefa Psołki. Bez mała godzinny film zawiera też relacje z innych słowackich wypraw himalajskich. Krążek zatytułowany jest „Jużek Psołka Everest. Slováci na najwyżšej hore sveta”. ● Już kilka razy atakowane południowe ściany Gaurishankar South (7010 m) w Rolwaling Himal były w listopadzie celem małej wyprawy w składzie Michał Król, Andrzej Sokolowski i Przemysław Wójcik. Niestety, brak pogody i niebezpieczne śniegi uniemożliwiły realizację ambitnych zamierzeń. Miesiąc wcześniej z identycznym planem bawił pod Gaurishankarem mały zespół słoweński w składzie Aljaž Tratnik, Blaž Navršnik i Matej Kladnič. Polska trójka 19 listopada dotarła do wysokości ok. 6000 m. Słoweńcy – również z powodu niepogody – poddali się niżej, bo na 5600 m. Bazę zwinęli 27 października. ● Siedem wychowanek pakistańskiej szkoły górskiej w Shimshal zaatakują tej zimy szczyty Mangling Sar (6050 m) i Valyoo Sar (6030 m). Dwie z nich, Farzana Fasiel i Dur Begum, były już na 6-tysięcznikach. Jako opiekun wybierze się z nimi współzałożyciel szkoły w r. 2009, Qutrat Ali, zdobywca 4 szczytów 8-tysięcznych i w latach 2007–2009 towarzysz Simone Moro na zimowym Broad Peaku. ● Kol. Roman Gołędowski zaprasza na VI Warszawski Przegląd Filmów Górskich w dniach 9–12 grudnia w sali Kinoteki w PKiN. Atrakcyjne filmy i interesujące prelekcje (m.in. Piotr Pustelnik, Darek Załuski, Anna Czerwińska, Monika Rogozińska, Leszek Cichy, Eliza Kubarska, Dawid Kaszkowski).

WALNY ZJAZD PZA 2010

W dniach 6 i 7 listopada 2010 roku w Podlesicach w Skalkach Kroczyckich odbył się XIII Walny Zjazd Delegatów Polskiego Związku Alpinizmu. Tradycyjnie już gościł nas „Zajazd Jurajski” u podnóża Góry Zborów. Głównym celem zjazdu było przedstawienie delegatom sprawozdania z prac Zarządu w latach 2007–2010 oraz wybór nowych władz na następne trzy lata. Obrady otworzył prezes PZA, Janusz Onyszkiewicz, który piastuje tę funkcję już trzy kadencje. Przewodniczącym Zjazdu wybrano Marcina Wernika z KW Warszawa. Po wyborze prezydium i sekretariatu Zjazdu przystąpiono do ustalenia porządku obrad. Zaproponowany przez ustępujący Zarząd porządek nieco zmieniono, postanawiając, aby propozycje Komisji Matki i wybory nowych władz poprzedzić sprawozdaniem Komisji Wnioskowej i dyskusją nad wnioskami i programem pracy Związku. Uzasadnieniem zmiany było to, żeby kandydatom do władz dać możliwość podejmowania decyzji o uczestnictwie w pracach Zarządu z pełną świadomością nałożonych przez Zjazd na nowe władze zobowiązań. Sprawozdanie Zarządu przedstawił Janusz Onyszkiewicz, który zreferował w skrócie jego działania, odsyłając delegatów do szczegółów zawartych w pisemnym omówieniu kadencji. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej odczytał jej przewodniczący, Andrzej Piekarczyk. Komisja odniosła się pozytywnie do działań Zarządu i postawiła wniosek o udzielenie mu absolutorium. Dyskusja nad oboma wystąpieniami nie była długa – delegaci praktycznie nie podnieśli żadnych istotnych zastrzeżeń, chociaż z rozmów zasłyszanych w kuluarach wynikało, że niektórzy mieli krytyczne zdanie o funkcjonowaniu Zarządu. Sprawozdanie Sądu Koleżeńskiego przedstawił Andrzej Sobolewski. Wynikało z niego, że Sąd Koleżeński otrzymał do rozpatrzenia 4 sprawy. Trzy z nich dotyczyły wypowiedzi na forum internetowym i zostały oddalone z różnych powodów. Gorętszą dyskusję wywołała czwarta, której sąd nie rozstrzygnął, natomiast wnioskował do Zarządu PZA, aby najpierw zajęła się nią Komisja Bezpieczeństwa Górskiego, jako że sprawa powstała na tle oceny przyczyn wypadku śmiertelnego. Zarząd z kolei odłożył zajęcie stanowiska do decyzji Walnego Zjazdu. Dyskusja nad tą sprawą w trakcie sprawozdania Komisji Wnioskowej wywołała wiele emocji i chwilami przechodziła w, mówiąc językiem felietonów Wiecha, „pyskówkę”. W rezultacie zjazd przyjął wniosek zobowiązujący obwinionego kolegę do przeproszenia AKG w Łodzi, w którego imieniu występował Wojciech Świącicki.

Następnie wybrano Komisję Matkę, Komisję Wnioskową i Komisję Rbocze oraz ich przewodniczących. Kolejnym punktem było głosowanie nad wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi. W wyniku głosowania Zarząd absolutorium otrzymał. Kapituła Członkostwa Honorowych w składzie: Stanisław Biel, Janusz Majer, Jan Serafin (przewodniczący), Bogna Skoczylas, Jerzy Wala i Hanna Wiktorowska zaproponowała Zjazdowi nadanie członkostwa hono-

Redakcja i teksty (z wyjątkiem osobno sygnowanych): Józef Nyka, ul. Klauudy 12 m 79; 01-684 Warszawa. Tel. [48] 22-833-07-75; e-mail <jozef@nyka.home.pl>. P.T. Seniorzy proszeni są o współpracę. „Głos Seniora” nie czerpie materiałów z krajowych czasopism górskich ani z bliskich tematycznie polskich stron internetowych. Pisemko rozprowadzane jest bezpłatnie, numer bieżący można pobrać do druku z adresu internetowego <www.nyka.home.pl/pub/g201011.pdf>; ostatnie numery są dostępne w internecie na stronie: <www.nyka.home.pl>.

rowego następującym osobom: Markowi Janasowi, Małgorzacie i Janowi Kiełkowskim, Michałowi Kochańczykowi, Tadeuszowi Rewajowi, Tamotsu Nakamura, Szymonowi Wdowiakowi i Janowi Weigelowi. Zjazd przyjął wniosek Komisji przez aklamację. Uzupełniono także na przyszłość skład Kapituły Członkostw Honorowych o Annę Czerwińską, Andrzeja Ciszewskiego i Janusza Majera. Dalsze w tym dniu obrady toczyły się już w poszczególnych komisjach roboczych.

Następnego dnia wznowiono obrady plenarne poczynając od sprawozdania Komisji Wnioskowej. Przedstawiła ona kilka wniosków, z których najważniejsze dotyczyły wprowadzenia zmian do statutu PZA. Część tych zmian proponował ustępujący Zarząd, przy czym potrzeba ich wprowadzenia wynikała z uchwalenia przez Sejm nowej ustawy o sporcie i konieczności dostosowania do niej statutów poszczególnych związków sportowych. Zmiany te nie wywołały większej dyskusji. Większość z nich ma charakter formalny, jak np. zmiana nazwy Walny Zjazd na Walne Zgromadzenie Delegatów, niektóre jednak będą miały wpływ na działalność władz PZA, jak postanowienie, że Walne Zgromadzenie (o charakterze sprawozdawczym) ma się odbywać corocznie a co trzy lata sprawozdawczo-wyborcze. Pewną nowością będzie to, że delegaci będą wybierani na okres trzech lat, a nie jak dotąd na jeden walny zjazd. Statut wprowadził też obligatoryjny wymóg, by zebrania Zarządu PZA odbywały się co najmniej pięć razy w ciągu roku. O wprowadzenie bardziej radykalnych zmian organizacyjnych występował KW Warszawa. Po dłuższej dyskusji delegaci uznali, że propozycje te zostały zgłoszone zbyt późno i delegaci nie mieli możliwości, by się z nimi dostatecznie zapoznać – postanowiono więc, że zajmie się nimi Walne Zgromadzenie w 2011 roku.

Po zakończeniu dyskusji nad wnioskami Komisja Matka przedstawiła swoje propozycje kandydatów do władz PZA. Lista ta została uzupełniona o nazwiska zgłoszone z sali. Należy zauważyć, że do stanowiska prezesa PZA kandydował jedynie Janusz Onyszkiewicz, który otrzymał wymaganą większość głosów. Do Zarządu PZA zostały wybrane następujące osoby: Maciej Ciesielski, Mateusz Golicz, Marcin Kaczkan, Paweł Lulek, Marek Łukaszewski, Adrian Sinkiewicz, Jacek Trzemzański, Danuta Wach, Marek Wierzbowski, Piotr Xięski oraz Marcin Zwoliński. Członkami Komisji Rewizyjnej w tej kadencji będą Marek Janas, Marek Kaliciński, Janusz Jacek Krukowski, Jerzy Tillak i Ryszard Urbanik, natomiast członkami Sądu Koleżeńskiego – Zofia Chruściel, Marek Grochowski, Rafał Kardaś, Ryszard Kowalewski i Hanna Wiktorowska. Po ogłoszeniu wyników wyborów obrady zostały zamknięte.

Udział seniorów w Zjeździe był liczny a kularowe spotkania i towarzyskie pogawędki jak zwykle bardzo miłe i serdeczne, choć pogoda raczej nie zachęcała do spacerów wśród znanych sprzed lat skałek.

Leszek Łącki

WALNY ZJAZD PTT 2010

W dniach 13–14 listopada 2010 r. obradował w Zakopanem VIII Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, który podsumował kadencję 2007–2010 i wybrał władze na następne trzy lata. Prezesem odnowionego Zarządu został Szymon Baron z Bielska-Białej. Jest to najmłodszy prezes w historii PTT. Ma 28 lat, żonę i dwie córki. Z zawodu jest inżynierem metalurgiem. Wiceprezesami w nowym Zarządzie zostali Nikodem Frodyma, Tomasz Kwiatkowski i Wojciech Szarota, sekretarzem – Jerzy Zieliński, a skarbnikiem – Joanna Król. Wśród spraw programowych Zjazd podjął uchwałę o ustanowieniu roku 2012 Rokiem Ochrony Przyrody Polskiej z okazji stulecia założenia pierwszej organizacji skupiającej się na ochronie przyrody Tatr – Sekcji Ochrony Tatr Towarzystwa Tatrzańskiego. Gośćmi Zjazdu byli m.in. Marcin Szweyger z Gabinetu Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, który odczytał list Prezydenta do Zjazdu, Andrzej Gąsienica-Makowski – starosta tatrzański, Jerzy Kapłon – dyrektor Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK oraz himalaiści Leszek Cichy i Krzysztof Wielicki. VIII Zjazd obdarzył godnością członka honorowego Leszka Cichego, Krzysztofa Wielickiego i zdobywcę Korony Himalajów Piotra Pustelnika, a także zasłużonych seniorów PTT – Józefa Kwiatkowskiego, Kazimierza Opyrchala i Stanisława Czubernata, długoletniego zastępcę dyrektora TPN.

TAMOTSU NAKAMURA W POLSCE

2 Od 17 do 25 listopada przebywał w Polsce czołowy eksplorator gór Tybetu i Chin, Tamotsu (Tom) Nakamura. Przyjechał na zaproszenie Janusza Majera i Łódzkiego XII Explorers Festival.

18 listopada w auli UŁ, w ramach festiwalowej Wielkiej Lekcji Geografii, zorganizowanej dla uczniów szkół średnich z całej Polski, wygłosił bogato ilustrowany odczyt na temat eksploracji gór Azji Centralnej. Następnego dnia publiczności Explorers Festiwal opowiedział o swojej 20-letniej eksploracji gór wschodniego Tybetu, Syczuanu i Yunanu, która zaowocowała dokumentacją opisową i fotograficzną ok. 300 niezdojrzanych dotąd 6-tysięcznych szczytów, dotarciem do nieodwiedzanych dolin i lodowców. Znany w świecie jako „odkrywca Alp Tybetu”, pokazał na zdjęciach niezwykle piękno tych gór. W sumie zorganizował w ten zakątek świata 32 ekspedycje. 74-letni Tom Nakamura nagrodzony został gorącymi brawami. Wzruszony, głębokim japońskim ukłonem podziękował za aplauz. Nie tylko festiwalowa publiczność doceniła jego wielkie dzieło. Kapituła Festiwalu przyznała mu nagrodę Explorera a Jerzy Wala i Janusz Majer wręczyli mu dyplom członka honorowego PZA.

Warto tu dodać, że Jerzy Wala za zasługi dla górskiej kartografii i monografie wielu pasm górskich, szczególnie Hindukuszu i Karakorum również został uhonorowany „Explororem”, a podziw budzi też to, że mimo osiemdziesiątki wciąż jest niezwykle aktywny: nadal kreśli mapy, wędruje po górach, jeździ na nartach, narzeka przy tym na brak czasu na realizację wszystkich planów.

Nakamura był następnie gościem Janusza Majera w jego domu, w Górkach Wielkich, skąd w towarzystwie Jerzego Wali odbyli podróż przez Beskidy, Zakopane i Niedzicę do Krakowa. Pobyt w Warszawie, skąd na zaproszenie SGIM poleciał do Barcelony, wykorzystał na spotkanie z Józefem Nyką i Januszem Kurczabem. Europejskie tournée zakończy w Hamburgu spotkaniem z wydawcą swojej książki „Die Alpen Tibets – Östlich des Himalaya”. Na przyszły rok planuje kolejną ekspedycję w góry Tybetu, na razie w konspiracji, bo żonie od wielu lat powtarza, że ekspedycja na którą aktualnie jedzie jest już tą ostatnią.

Wywiad z Tamotsu Nakamura przeprowadzony przez Janusza Majera i Grzegorza Chwoła ukazał się w piśmie Góry nr 6 (193) 2010 a jego osobistą relację z wyprawy odbytej jesienią 2009 r., zamieścił „Taternik” nr 3/2010, w opracowaniu Janusza Majera.

Grzegorz Chwoła

W dniach 29 i 30 listopada opuścili nasze coraz to mniej liczne grono dwaj wybitni wspinacze sprzed półwiecza – Adam Szurek z Warszawy (72) i Andrzej Pietsch z Krakowa (78). Pierwszy z nich był szeroko znanym lekarzem-ortopedą, drugi międzynarodowej sławy grafikiem, profesorem ASP i subtelnym interpretatorem krajobrazów tatrzańskich. Obaj odegrali znaczącą rolę we wprowadzeniu tatrzańskiego „sesto grado” i pozostawili w Tatrach popularne drogi, wśród nich „kant” Zamarłej Turni, „Wariant R” na Mnichu i „Momatiukówkę” na Kazalnicy. Andrzej Pietsch wspiął się też w Alpach, Adam Szurek – w Kaukazie i Dolomitach. Żegnamy w nich serdecznych przyjaciół i niezapomnianych partnerów z tatrzańskich i pozatatrzańskich ścian, w których historię ich imiona wpisane są na zawsze. Z ich Bliskimi łączymy się w bólu i szczerym współczuciu.

Grono Seniorów KW Warszawa

POŻEGNANIA

● 1 listopada 2010 podczas wycieczki zginęła tragicznie na zboczu Hawrania Zofia Cybulska, urodzona 8 listopada 1951 roku. Pochodziła z Warszawy, ale od r. 2000 związała się na stałe z Zakopanem. W l. 2001–09 była dyrektorem generalnym hotelu „Mercurus Kasprowy” a od r. 2003 – wiceprezesem KW Zakopane. Jej pasję stanowiły turystyka i wspinaczka wysokogórska. Kolekcjonowała dwutysięczniki Tatr i czterotysięczniki Alp, brała udział w wyjazdach w Himalaje i Karakorum (Island Peak, Mera Peak) a także w Andy (Aconcagua). Znana i lubiana w Zakopanem, wspierała wiele lokalnych inicjatyw, m.in. wyprawę TOPR na Dhaulagiri (2009) i zawody ski-alpinistyczne im. Józefa Oppenheima (od 2000 r.). (Monika Nyczanka) ● Po dzielnej walce z ciężką chorobą, 7 listopada zmarła Danuta Rajwowa, żona Apoloniusza Rajwy. Była taterniczką jaskiniową i przewodniczką tatrzańską, członkinią Speleoklubu Zakopane, KW Zakopane oraz Stowarzyszenia Przewodników Tatrzańskich. Błachę przewodniczką otrzymała w r. 1975. Do Kolegi Apoloniusza kierujemy słowa serdecznego współczucia. ● 14 listopada zmarł w Austrii 21-letni Georg Richter, który parę dni wcześniej spadł 12 m przy opuszczaniu się ze sztucznej ścianki, kiedy mniej doświadczony partner stracił panowanie nad liną. Głową uderzył w podłogę hali, odnosząc śmiertelne obrażenia. (Ru-